

HØRINGSNOTAT - NY LOV OM FORSVARETS ANSVAR FOR Å AVVVERGE LUFTBÅRNE TERRORANSLAG OG FORSVARETS BISTAND TIL POLITIET -HØRINGSUTTALELSE FRA NTL

Forbundet har fått saken til uttalelse og oversender følgende kommentarer:

Terroranslaget 22. juli 2011 medførte enn grundig gjennomgang av den nasjonale beredskap ved terroranslag. Som en del av dette ble det stilt nødvendige spørsmål om Forsvarets bistand til politiet ved terroranslag og gjeldende bistandsinstruks ble satt under debatt. En rekke relevante problemstillinger ble reist, både med hensyn til forholdet til Grunnlovens bestemmelser og med hensyn til prosedyrer og hjemmelsgrunnlag. Asymmetriske trusler er den største umiddelbare fare for samfunnet og det er derfor svært nødvendig for samfunnets sikkerhet å kunne håndtere disse trusler på en effektiv måte med de ressurser som er tilgjengelig. En anser at dette er av så stor nasjonal viktighet at bistand fra Forsvaret til politiet bør hjemles i lovs form.

Departementet har eksplisitt bedt om høringsinstansenes syn på tre forhold som tas opp i det følgende:

Høringens punkt 3.5.2.1.1 Etterretnings- og sikkerhetsbistand

NTL er enig med Departementets innstilling, men vil understreke, også med bakgrunn i den siste tids avdekning av etterretningstjenestens uhjemlede listeføring av journalister, at det er behov for en fortsatt sterk grenseoppgang mellom den militære etterretning og den sivile sikkerhetstjeneste.

Høringens punkt 3.5.2.3.1 Spesielt om forholdet til kystvaktlovens bestemmelser om bistand til politiet.

Departementet understreker selv det uheldige at hjemler for Forsvarets bistand til politiet spres på flere spesiallover i stedet for en lov. Utkastet som er til høring har et spesielt formål som departementet selv beskriver i sitt sammendrag. Vi er av den oppfatning at alle deler av Forsvarets bistand rettet som asymmetriske trusler hjemles i en lov. Dette kan ikke være til hinder for at andre oppgaver Forsvaret er gitt, som ikke er rettet mot disse spesifikke trusler, kan hjemles i andre lover, herunder Lov om Kystvakten.

Høringens punkt 3.5.2.5 Endring av ordlyd i bestemmelsen om forutsetninger for bistand

NTL har ingen merknader til Departementets fremstilling.

Høringens punkt 3.5.2.6 Om krav til spesifisering av innholdet i en bistandsanmodning

NTL har ingen merknader til dette punktet.

Høringens punkt 3.5.2.7 Forholdet mellom politiets våpeninstruks og Tjenestereglementet for Forsvaret

NTL finner det lite hensiktsmessig at Forsvaret skal måtte forholde seg til to våpeninstrukser. Det forutsettes at i den grad politiet mottar bistand fra en militær avdeling under ledelse av

militær leder bør disse forholde seg til militært reglement. Den enkelte Role of Engagement for den enkelte hendelse vil uansett regulere dette forholdet for den spesifikke hendelsen.

Høringens punkt 4.1 Forsvarets ansvar for å avverge luftbårne terroranslag

NTL har ingen merknader til dette punktet.

Høringens punkt 4.2 Kongelig resolusjon av 22. juni 2012

NTL har ingen merknader til dette punktet.

Merknader til de enkelte lovbestemmelsene

Til § 7 Håndhevelsesbistand

Til bokstav b) bør det legges til «, samt oppklaring og kontroll i et geografisk definert interesseområde til objektene.»

Det vil være vanskelig eller direkte umulig å utøve vakthold/objektsikring uten at den militære vaktpost har anledning til å foreta ID-kontroll, inspeksjon av kjøretøy med mer. Dette betinger kontakt med sivile utover det som beskrives i høringsnotatet for øvrig. Begrepet kontroll vil inneholde disse elementene.

I tillegg ser en at luft og land er dekket, men det kan være enkelte mangler innen begrepet sjø, i forhold til operasjoner som igangsettes sjøvei. Forsvaret har også her ressurser gjennom blant annet Sjøheimevernet til å foreta slik sjønær kontroll (fjæresteinene). Denne delen er ikke omhandlet i høringsnotatet.

Til § 9 Forutsetninger for bistand

Siste avsnitt sier «Forsvarets personell skal som hovedregel ikke bli satt til vakt- sikringsoppdrag som kan innebære inngripende tiltak overfor sivilbefolkningen.» Begrepet inngripen er noe uklart fordi det i en situasjon må påregnes at det vil være behov for krav om legitimering, inspeksjon av last mv. Politiet har knappe personellressurser. Det vil derfor være situasjoner hvor en bistandsavdeling vil være nødt til i mindre grad å foreta «inngripen som en del av oppdraget en er gitt fra politiet.

Til § 10 Ansvar og ledelse

NTL foreslår å stryke uttrykket «selvstendig» i andre avsnitt.

Konklusjon

Høringsnotatet synes å være et gjennomarbeidet dokument som tar opp en rekke problemstilling i forhold til nåværende bistandsinstruks. Man har savnet prosedyrer som gjør det enklere og mer effektivt å utnytte bistand fra Forsvaret til politiet, både i forhold til fredsmessig sivilrettet bistand som ettersøk av savnede, skogbrann med mer, men også ved terroranslag som 22. juli. Gjørv-rapporten har satt søkelys på en rekke slike utfordringer som vi oppfatter er tatt tak i i dette høringsnotatet.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Berit Asker